

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-06-16
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2872-16

SÖKANDE

OKG Aktiebolag, 556063-3728
572 83 Oskarshamn

Ombud: Advokaterna [REDACTED]
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

SAKEN

Ansökan om tillstånd till avställnings- och servicedrift samt partiell nedmontering av reaktor 2 vid Oskarshamns kärnkraftverk, Oskarshamns kommun, Kalmar län

Avrinningsområde: 72/73 N: 6364561.31 E: 600101.5

IED: 40.50-i

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar OKG Aktiebolag ändringstillstånd av grundtillståndet enligt dom den 16 augusti 2006 i mål M 3171-04 att övergå till avställningsdrift och därefter servicedrift av reaktor 2 vid Oskarshamns kärnkraftverk (O2) och att därvid demontera viss till reaktorn hörande utrustning.

Villkor

För detta ändringstillstånd gäller villkor 8-12 i grundtillståndet. Dessutom gäller följande villkor.

1. Om inget annat framgår av denna dom ska verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar, avfall och andra störningar till omgivningen – bedrivas i huvudsak på det sätt som bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

Dok.Id 401437

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

2. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras på nederbördsskyddad, tät yta. Flytande kemiska produkter och farligt avfall ska dessutom förvaras inom tät invallning. Omlastning av kemiska produkter och farligt avfall inom verksamhetsområdet för O2 ska ske på sådant sätt att spill eller läckage kan omhändertas utan risk för spridning till mark eller vatten.
3. Kontrollprogram, med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod, ska finnas för såväl joniserande och icke joniserande strålning som övrig miljöpåverkan och inges till respektive ansvarig tillsynsmyndighet senast en månad innan avställningsdriften inleds.
4. Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheterna när ändringstillståndet tagits i anspråk.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen överlåter åt ansvarig tillsynsmyndighet att vid behov fastställa ytterligare villkor beträffande åtgärder till skydd mot joniserande strålning.

Därutöver gäller förordnandet avseende delegerade frågor i grundtillståndet i tillämpliga delar även för ändringstillståndet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Igångsättningstid

Mark- och miljödomstolen förordnar att övergången till avställningsdrift ska ha inletts senast den 1 juli 2022. I annat fall upphör detta ändringstillstånd att gälla.

Upphävande av villkor

Mark- och miljödomstolen upphäver villkor 14 i domstolens deldom 2012-02-16 (mål M 3171-04 och M 2635-07) samt villkor 15 i samma deldom, med den lydelse villkoret har genom domstolens dom 2014-08-20 (mål M 2185-14)

BAKGRUND

Oskarshamns kärnkraftverk består av tre reaktorer, O1, O2 och O3, som tillsammans svarar för omkring 10 procent av Sveriges elproduktion. För reaktor O1 kommer avveckling att påbörjas under 2017. Reaktor O2 driftsattes 1974 och är sedan 2013 avställd och föremål för ett moderniserings- och säkerhetshöjande projekt, bl.a. i syfte att höja den termiska effekten i reaktorn. Reaktor O3 togs i drift 1985.

Under 2015 fattade OKG beslut om att avbryta projektet för modernisering m.m. av reaktor O2, att inte återstarta reaktorn och att istället förbereda för en avveckling av reaktorn. Denna ansökan avser samma åtgärder på reaktor O2 som domstolen nyligen lämnat tillstånd till beträffande reaktor O1, dvs. att övergå till avställningsdrift och servicedrift och att i samband med det montera ner viss till reaktorn hörande utrustning. Även denna ansökan avser ett ändringstillstånd.

Enligt nuvarande planering kommer de efterföljande faserna i avvecklingen av reaktorerna, dvs. nedmontering och rivning, att ske samordnat. OKG har inlett förberedelse för en ansökan om dessa faser med målsättning att en ansökan om tillstånd till nedmontering och rivning av reaktorerna O1 och O2 ska kunna ges in till domstolen i slutet av 2017.

I och med OKG:s beslut att inte återstarta utan påbörja avveckling av reaktor O2 har några gällande villkor förlorat sin miljörättsliga betydelse. Dessa villkor bör upphävas och prövningen av den frågan bör hanteras gemensamt med det nu sökta ändringstillståndet.

TIDIGARE BESLUT

Dåvarande miljödomstolen har genom deldom den 16 augusti 2006 i mål nr M 3171-04 lämnat OKG AB tillstånd enligt miljöbalken till verksamhet vid Oskarshamns kärnkraftverk vid en termisk effekt i reaktor O1 av 1 375 MW, i reaktor O2 av 1 800 MW och i reaktor O3 av 3 900 MW samt vidta de åtgärder som

behövs för att höja den termiska effekten i reaktorn O3 från 3 300 MW till 3 900 MW.

Miljödomstolen lämnade bolaget även tillstånd till vattenverksamhet att öka kylvattenbortledningen till högst 115 m³/s, varav för reaktorerna O1 och O2 tillsammans 55 m³/s och 60 m³/s för reaktor O3.

I deldomen sköt miljödomstolen upp frågan om villkor för utsläpp av radioaktiva ämnen samt om villkor och ersättning till följd av skador på allmänt fiskeintresse på grund av ökad vattenbortledning och ökat utsläpp av kylvatten.

Miljööverdomstolen ändrade i dom den 27 april 2007 i mål nr M 6815-06 tillståndet i vissa avseenden, bl.a. beträffande tidpunkten för prøvotidsredovisning.

Miljödomstolen har genom deldom den 20 februari 2009 i mål nr M 2635-07 lämnat OKG AB tillstånd till vattenverksamhet att anordna ett djupvattenintag för bortledning av kylvatten till reaktorerna O1 och O2, med därtill hörande åtgärder, samt att genom djupvattenintaget och/eller befintligt ytvattenintag sammanlagt leda bort kylvatten till en mängd av högst 60 m³/s.

Miljödomstolen har genom deldom den 26 oktober 2009 i mål nr M 2635-07 lämnat OKG AB tillstånd (ändringstillstånd) att höja den termiska effekten i reaktor O2 till högst 2 300 MW, dock högst den effekt som Strålsäkerhetsmyndigheten vid var tid kan godta, och att vidta för effekthöjningen erforderliga åtgärder samt att i Hamnefjärden släppa ut ett sammanlagt flöde av högst 60 m³/s kylvatten från O1 och O2. Miljödomstolen föreskrev att för ändringstillståndet skulle i tillämpliga delar gälla de villkor och bestämmelser som meddelats för verksamheten i miljödomstolens deldom den 16 augusti 2006 i mål nr M 3171-04 och miljööverdomstolens dom den 27 april 2007 i mål M 6815-06.

Mark- och miljödomstolen har genom deldom den 16 februari 2012 avslutat prövotiden såvitt avser utsläpp av radioaktiva ämnen och föreskrivit tre ytterligare slutliga villkor (nr 14-16). Villkor 15 fick senare något ändrad lydelse genom domstolens dom den 20 augusti 2014 i mål M 2185-14.

Mark- och miljödomstolen har genom dom den 23 juni 2016 i mål M 2483-15 lämnat OKG AB ändringstillstånd av grundtillståndet enligt dom den 16 augusti 2006 i mål M 3171-04 att övergå till avställningsdrift och därefter servicedrift av reaktor 1 vid Oskarshamns kärnkraftverk (O1) och att därvid demontera viss till reaktorn hörande utrustning.

Mark- och miljödomstolen har genom dom den 6 februari 2017 avslutat prövotiden i mål M 3171-04 såvitt avser villkor och ersättning till följd av skador på allmänt fiskeintresse på grund av ökad vattenbortledning och ökat utsläpp av kylvatten, upphävt villkor 6 i deldomen den 16 augusti 2006 i mål M 3171-04 och villkor 9 i deldomen den 20 februari 2009 i mål M 2635-07, samt avskrivit mål M 2635-07 från vidare handläggning. Domstolen fann att det tillstånd att höja den termiska effekten i reaktor O2 som miljödomstolen meddelade genom deldom den 26 oktober 2009 i mål M 2635-07 har inte tagits i anspråk inom den föreskrivna igångsättnings tiden, varför tillståndet numera förfallit.

ANSÖKAN

Yrkande

OKG AB (OKG) ansöker om tillstånd enligt miljöbalken att, som ändring av vad som gäller enligt domstolens deldomar 2006-08-16 i mål M 3171-04 och 2009-10-26 i mål M 2635-07, övergå till avställningsdrift och därefter servicedrift av reaktor 2 vid Oskarshamns kärnkraftverk (O2) och att därvid demontera viss till reaktorn hörande utrustning i enlighet med vad som framgår av denna ansökan.

OKG yrkar att den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) godkänns.

OKG yrkar vidare att mark- och miljödomstolen upphäver villkor 14 i domstolens deldom 2012-02-16 (mål M 3171-04 och M 2635-07) samt villkor 15 i samma deldom, med den lydelse villkoret har genom domstolens dom 2014-08-20 (mål M 2185-14).

Förslag till villkor

OKG föreslår att mark- och miljödomstolen förordnar att villkor 8-12 samt, i tillämpliga delar, lämnade bemyndiganden i 2006 års grundtillstånd ska gälla även för det sökta ändringstillståndet.

OKG föreslår också att domstolen föreskriver följande villkor:

1. Om inget annat framgår av denna dom ska verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar, avfall och andra störningar till omgivningen - bedrivas i huvudsak på det sätt som bolaget uppgett och åtagit sig i målet.
2. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras på nederbördsskyddad, tät yta. Flytande kemiska produkter och farligt avfall ska dessutom förvaras inom tät invallning. Omlastning av kemiska produkter och farligt avfall inom verksamhetsområdet för O2 ska ske på sådant sätt att spill eller läckage kan omhändertas utan risk för spridning till mark eller vatten.
3. Kontrollprogram, med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod, ska finnas för såväl joniserande som icke joniserande strålning som övrig miljöpåverkan och inges till respektive ansvarig tillsynsmyndighet senast en månad innan avställningsdriften inleds.
4. Bolaget ska underrätta tillsynsmyndigheterna när ändringstillståndet tagits i anspråk.

OKG föreslår slutligen att mark- och miljödomstolen med stöd av 22 kap. 25 § 3 st. miljöbalken överlåter åt ansvarig tillsynsmyndighet att vid behov fastställa ytterligare villkor beträffande åtgärder till skydd mot joniserande strålning.

Igångsättningstid och tidsbegränsning

Mark- och miljödomstolen har i ändringstillståndet för motsvarande åtgärder på reaktor O1 föreskrivit en femårig igångsättningstid. OKG motsätter sig inte att motsvarande igångsättningstid (fem år) föreskrivs för det nu sökta ändringstillståndet.

OKG anser inte att det finns skäl att tidsbegränsa det blivande ändringstillståndet.

Ansökans avgränsning och omfattning*Inledning*

Avvecklingen av en kärnkraftsreaktor delas in i följande faser; *avställningsdrift*, *servicedrift*, *nedmontering* och *rivning*. Vid avställningsdrift har elproduktionen upphört och det i anläggningen återstående kärnbränslet tas ut ur reaktorn. När allt kärnbränsle har lämnat reaktoranläggningen övergår verksamheten automatiskt i servicedrift. I ett senare skede - vilket inte omfattas av denna ansökan - genomförs nedmontering av radioaktiv utrustning och rivning av reaktoranläggningen. För att minska den strålsäkerhetsrelaterade kravnivån på anläggningen under avställnings- och servicedriften och för att förbereda för en rationell rivning kan viss bestrålad eller radiologiskt kontaminerad utrustning i anläggningen komma att monteras ned och avlägsnas, s.k. partiell nedmontering, under dessa driftsfaser.

Den särskilda tillståndsplikten enligt miljöprövningsförordningen omfattar ”kärnreaktorn”. OKG tolkar detta som de radiologiskt kontrollerade områdena av reaktor O2, dvs. huvudsakligen reaktor, turbin, generator samt kondensat- och matarvattensystem.

De åtgärder som omfattas av denna ansökan avser alltså reaktor O2 och de är geografiskt, funktionellt och miljömässigt väl avgränsade från OKG:s övriga verksamhet. OKG anser det lämpligt och ändamålsenligt att dessa åtgärder prövas genom ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § 1 st. 2 men. miljöbalken, dvs. i samma

ordning som gäller för reaktor O1. Denna avgränsning har förankrats med bl.a. länsstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) under samrådet.

Industriutsläppsverksamhet

Vid Oskarshamns kärnkraftverk finns två gasturbiner, vardera med en installerad eleffekt om 37 MW, dvs. totalt 74 MW. Gasturbinerna utgör därmed industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen (2013:250). Gasturbinerna har som främsta uppgift att förse reaktor O2 med reservkraft. Gasturbinerna är organisatoriskt knutna till reaktor O2 och har därmed ett tydligt samband med avvecklingen av reaktor O2. Gasturbinerna bör därför ingå i prövningen. OKG har upprättat en s.k. statusrapport enligt 1 kap. 24 § industriutsläppsförordningen och gett in denna till tillsynsmyndigheten (Länsstyrelsen i Kalmar län). Länsstyrelsen har 2016-06-10 bekräftat mottagandet och inlett vederbörlig prövning av statusrapporten.

Seveso

Inom OKG:s verksamhetsområde finns två cisterner för lagring av dieselbränsle med en kapacitet om 6 000 m³ vardera. I och med genomförandet av Seveso III-direktivet i Sverige omfattas verksamheten därför numera av den lägre kravnivån enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Det innebär i sin tur att OKG är skyldigt att utarbeta ett särskilt handlingsprogram. Handlingsprogrammet har givits in till Länsstyrelsen i Kalmar län.

Det svenska kärnavfallsprogrammet

I Sverige har planeringen för kärnkraftens avveckling utgått från att driften av varje kärnreaktor ska pågå under anläggningens hela tekniska och kommersiella livslängd. Kärnkraftens avveckling är i huvudsak beroende av det svenska systemet för omhändertagande av kärnkraftsavfallet. Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB), som har reaktorägarnas uppdrag att ta hand om kärnkraftsavfallet på ett säkert sätt, driver idag ett centralt mellanlager för använt kärnbränsle (Clab) i

Simpevarp och ett slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR) i Forsmark. För närvarande pågår tillståndsprovningar för inkapsling av använt kärnbränsle vid Clab och etablering av ett nytt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark (Kärnbränsleförvaret) liksom för en utbyggnad av SFR som gör det möjligt att också slutförvara låg- och medelaktivt rivningsavfall (mark- och miljödomstolens vid Nacka tingsrätt mål M 1333-13 respektive M 7062-14). Enligt nuvarande tidsplaner kan Kärnbränsleförvaret tas i drift ca år 2030 medan det utbyggda SFR kan tas i drift några år tidigare. I avvaktan på att Kärnbränsleförvaret tas i drift mellanlagras det använda kärnbränslet i Clab. SKB kommer också att uppföra ett slutförvar för långlivat låg- och medelaktivt avfall (SFL). Platsen för SFL är ännu inte bestämd och enligt gällande planer kommer detta slutförvar att tas i drift tidigast om ca 30 år. I avvaktan på detta kommer långlivat drifts- och rivningsavfall att mellanlagras på lämplig plats, exempelvis i OKG:s bergförråd för aktivt avfall (BFA) som är beläget på Simpevarpshalvön. BFA omfattas av 2006 års grundtillstånd.

Prövning enligt kärntekniklagen

Lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (KTL) föreskriver tillståndsplikt för uppförande, innehav och drift av en kärnteknisk anläggning samt för förvärv, innehav, överlåtelse, hantering, bearbetning, transport av eller annan befattning med kärnämne eller kärnavfall. Tillstånd meddelas av regeringen men villkoren meddelas huvudsakligen av SSM. Inom ramen för tillståndsprovningen enligt KTL kan SSM även meddela villkor enligt strålskyddslagen (1958:110) (SSL) (mark- och miljödomstolen noterar att korrekt SFS-nr bör vara 1988:220 då 1958:110 är upphävd). SSM är tillsynsmyndighet enligt KTL och SSL.

Ett tillstånd enligt KTL omfattar den kärntekniska anläggningen och dess samtliga driftfaser. OKG har separata tillstånd enligt KTL för respektive reaktor O1-O3 och gällande tillstånd till reaktor O2 omfattar således en övergång till avställningsdrift och servicedrift, liksom den planerade partiella nedmonteringen.

SSM har med stöd av KTL och SSL fastställt ett antal föreskrifter som reglerar drift och avveckling av kärnkraftsreaktorer. Här bör särskilt nämnas SSM:s föreskrift och allmänna råd (SSMFS 2008:1) om säkerhet vid kärntechniska anläggningar. Enligt dessa bestämmelser ska det finnas en av SSM godkänd säkerhetsredovisning (eng. *SAR, Safety Analysis Report*) som beskriver strålsäkerheten vid den kärntechniska anläggningen och vilka åtgärder som ska vidtas för att begränsa joniserande strålning i anläggningen och utsläpp av radioaktiva ämnen från anläggningen. Enligt SSMFS 2008:1 får drifts- eller anläggningsmässiga ändringar i en kärntechnisk anläggning inte genomföras förrän SSM godkänt en SAR som beskriver ändringarna från strålsäkerhetssynpunkt, vilket inkluderar åtgärder för att begränsa joniserande strålning i anläggningen och utsläpp av radioaktiva ämnen från anläggningen.

De planerade ändringarna i reaktor O2 kommer alltså att hanteras som anläggningsändringar vilka kan utföras när SSM i vederbörlig ordning har godkänt dem i den ordning som följer av KTL. Servicedriften inleds när allt kärnbränsle har transporterats bort vilket möjliggör en förändrad (mindre strikt) kravbild som kommer att beskrivas i en uppdaterad SAR som alltså ska godkännas av SSM. De planerade aktiviteterna kommer också att regleras genom en förnyad avvecklingsplan vilken ska godkännas av SSM.

Artikel 37 i Euroatomfördraget

Den partiella nedmonteringen är en åtgärd som omfattas av denna ansökan och kan komma att behöva föregås av ett förfarande enligt artikel 37 i Euratomfördraget, dvs. att EU-kommissionen ska tillhandahållas vissa upplysningar innan partiell nedmontering påbörjas. Enligt EU-domstolens praxis ska EU-kommissionen ges möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om ett *slutgiltigt tillstånd* till den aktuella partiella nedmonteringen. Det är *medlemsstaten* som har denna skyldighet enligt Euratomfördraget. I Sverige är det SSM som ansvarar för sådana uppgifter som följer av Sveriges internationella åtaganden inom myndighetens verksamhetsområde. OKG:s skyldigheter i detta avseende består i att förse SSM

med ett underlag till en rapport. Enligt 9 kap. 6 § SSMFS 2008:1 ska tillståndshavaren lämna in underlaget till SSM senast ett år innan åtgärderna påbörjas.

Det nu sökta tillståndet enligt miljöbalken utgör *inte* ett sådant slutgiltigt tillstånd som avses i Euratomfördraget. Först efter att en förnyad säkerhetsredovisning har säkerhetsgranskats, prövats och godkänts av SSM enligt 9 kap. 8 § SSMFS 2008:1 samt efter att en delmomentanmälan har redovisats till SSM enligt 9 kap. 8 § SSMFS 2008:1 kan OKG påbörja en partiell nedmontering. Om en anmälan innefattar åtgärder som ska föregås av ett artikel 37-förfarande, kan SSM förordna att åtgärderna inte får vidtas innan de har godkänts av myndigheten. Ett efterföljande godkännande lämnas först efter att kommissionen har yttrat sig. Det är alltså SSM:s godkännande av en SAR eller av en delmomentsanmälan som utgör ett sådant slutgiltigt tillstånd som avses i Euratomfördraget. Genomförd notifiering enligt artikel 37 utgör alltså inte en förutsättning för att tillstånd enligt miljöbalken ska kunna meddelas.

Verksamhetsbeskrivning

Omgivningsförhållanden m.m.

Oskarshamns kärnkraftverk är beläget på Simpevarpshalvön inom OKG:s fastighet Oskarshamn Simpevarp 1:8, cirka tre mil norr om Oskarshamn. Inom verksamhetsområdet finns, förutom de tre reaktorerna O1-O3, utrustning för elproduktion och andra till verksamheten hörande anläggningar, såsom exempelvis kylvattenintag, utrustning för hantering och av radioaktivt avfall, utrustning för reservkraft och vätgasproduktion, avloppsreningsverk, vattenverk, oljelager, verkstäder, miljöstation samt kontor och utbildningslokaler m.m.

För primär kylning av processen i reaktorerna används havsvatten som tas in via djupvattenintag, alternativt för reaktorerna O1 och O2 ytvattenintag, på den södra sidan av Simpevarpshalvön. Uppvämt kylvatten släpps ut i Hamnefjärden på norra sidan av halvön.

SKB:s mellanlager för använt kärnbränsle, Clab, är också lokaliserat på Simpevarpshalvön. SKB bedriver även hamnverksamhet på den sydöstra delen av Simpevarpshalvön.

Oskarshamns kärnkraftverk är anslutet till stamnätet. Huvuddelen av den producerade elenergin levereras ut på stamnätet, men en liten del förbrukas inom anläggningen. Genom redundans i systemet är det möjligt att försörja reaktor O2 med el från stamnätet.

För att hantera eventuella avbrott i elförsörjningen såväl från de övriga reaktorerna som från stamnätet finns utrustning för reservkraft. Till reaktor O2 produceras reservkraft primärt med hjälp av fyra dieselaggregat. Reservkraft kan också erhållas från någon av de två gasturbiner som är belägna inom verksamhetsområdet och som organisatoriskt är kopplade till reaktor O2. Gasturbinerna kan också försörja reaktorerna O1 och O3 med reservkraft samt leverera spetskraft till stamnätet. Gasturbinerna är mycket sällan i drift och den nu planerade avvecklingen av reaktorerna O1 och O2 innebär, i praktiken, ingen förändrad drift av gasturbinerna.

Vardera gasturbin har en installerad eleffekt om 37 MW, alltså totalt 74 MW, vilket innebär att bestämmelserna i industriutsläppsförordningen och i förordningen om stora förbränningsanläggningar, är tillämpliga.

Lagring och tillförsel av eldningsolja till reservkraften sker från oljecisterner och dagtankar.

Nuvarande verksamhet i reaktor O2

Reaktor O2 består av ett byggnadskomplex med en reaktorhall där reaktortanken är placerad i en reaktorinneslutning. Ovanför reaktortanken finns vattenfyllda reaktorhallbassänger. Integrerad med reaktorhallen finns en turbinhall med turbiner och generatorer för elproduktion.

Reaktor O2 är samma typ av kokvattenreaktor som O1 och där alltså vatten utgör kylmedel. Vid kärnklyvning bildas energi som utnyttjas för uppvärmning av vattnet i reaktortanken. Det uppvärmda vattnet övergår till ånga som leds till turbinen där ångan kondenseras som ett led i elproduktionen. I reaktortanken finns kärnbränslet, benämnt härden, som består av låganrikat uran i metallrör, s.k. bränslestavar. Den ånga som avgår från reaktortanken ersätts av matarvatten från turbinens kondensor.

Bränslebassängen används huvudsakligen för lagring av använt kärnbränsle när det tagits ut ur härden och innan det transporteras till Clab. Ett använt bränsleelement lagras i bränslebassängen ungefär ett år innan bränslets temperatur och radioaktivitet har avklingat i sådan grad att det kan transporteras till Clab.

Som nämnts inledningsvis har reaktor O2 sedan år 2013 varit föremål för ett moderniserings- och säkerhetshöjande ombyggnadsprojekt. Inför det projektet togs huvuddelen av det använda kärnbränslet ut ur reaktorn och placerades i bränslebassängen. Under projektets gång har sedan allt använt kärnbränsle flyttats från reaktorn till bränslebassängen. Under nu gällande SAR transporterats använt kärnbränsle successivt från bränslebassängen till Clab.

Den ånga som bildats i reaktortanken leds till turbinen där ångans värmeenergi omvandlas till mekanisk energi.

Till turbinen finns två generatorer där den mekaniska energin omvandlas till elektrisk energi, som efter transformering leds ut på stamnätet. Reaktor O2 har inte producerat el sedan 2013.

Vid drift av generatorerna förbrukas vatten och vätgas. Vätgasen tillverkas i en särskild anläggning inom verksamhetsområdet.

Den ånga som inte omvandlas till mekanisk energi i turbinen kondenseras till vatten genom värmeväxling med kylvatten från havet. Vattnet renas och återförs därefter som matarvatten till reaktortanken. Förluster av matarvatten ersätts med avjoniserat processvatten.

Planerade förändringar

Avställningsdrift

Avställningsdrift är ett driftläge där elproduktionen har upphört och det i anläggningen återstående kärnbränslet tas ut och transporteras bort från reaktor-anläggningen. När allt kärnbränsle har transporterats bort övergår reaktorn automatiskt till servicedrift.

Under avställningsdriften tas vanligtvis allt använt kärnbränsle (sluthärden) ur reaktortanken och placeras i bränslebassängen i avvaktan på att transport till Clab. Normalt pågår avställningsdrift i cirka 18 månader. Eftersom reaktorn varit avställd sedan 2013 och det använda kärnbränslet redan tagits ut ur reaktorn och placerats i reaktor-bassängerna som ett led i moderniserings- och säkerhetshöjningsprojektet, bedömer OKG att avställningsdriften i detta fallet kommer att pågå under en kortare tid än 18 månader. Om förutsättningar finns kan partiell nedmontering påbörjas redan under avställningsdriften.

Det använda kärnbränslet befinner sig i bränslebassängen för strålavskärmning. Även hårdkomponenter såsom styrstavar och sonder placeras i bränslebassängen. När resteffekten (dvs. den radioaktivitet som uppkommer vid sönderfall av klyvningsprodukter) avtagit transporteras det använda kärnbränslet m.m. till Clab. Under avställningsdriften kommer O2:s kravnivå att vara densamma som gäller under en ordinarie årlig revisionsavställning och som följer av gällande SAR.

Under avställningsdriften dräneras turbinen på regler- och smörjolja. Oljan renas genom centrifugering varefter den friklassas med avseende på radioaktivt innehåll

och skickas till godkänd anläggning för förbränning. Behovet av vatten och vätgas till generatorerna har upphört.

Ångledningarna mellan reaktortanken och turbinen, liksom utrustning för matarvatten tillbaka till reaktortanken, används inte. Denna utrustning dräneras på sitt vatteninnehåll.

De befintliga kraftledningarna behålls för att försörja reaktor O2 med den elenergi som krävs under avställningsdriften. Eftersom det fortfarande finns använt kärnbränsle i reaktor-anläggningen kommer tillgången till erforderlig reservkraft att bibehållas, enligt gällande SAR.

Servicedrift

Servicedrift är ett driftläge som inträder automatiskt när allt kärnbränsle har transporterats bort från reaktor-anläggningen, men där anläggningen fortfarande innehåller radioaktivt material.

Servicedriften kommer att pågå tills OKG dels erhållit tillstånd enligt miljöbalken till nedmontering och rivning av reaktorn, dels fått SSM:s ”godkännande” enligt KTL till att påbörja nedmontering och rivning, dels påbörjat det praktiska arbetet med sådan nedmontering och rivning.

Eftersom reaktor-anläggningen i detta skede inte längre innehåller något kärnbränsle kommer de strålsäkerhetsrelaterade kraven att vara lägre än vad som gällt under avställningsdriften. Aktiviteterna under servicedriften kommer att regleras genom en förnyad avvecklingsplan och en uppdaterad SAR vilka ska godkännas av SSM.

Reaktorhallen är nu tömd på sitt innehåll av kärnbränsle. Bortsett från eventuell partiell nedmontering kommer reaktorhallen under servicedriften att bevaras intakt inför nedmontering och rivning.

Turbinhallen påverkas inte av övergången från avställningsdrift till servicedrift. Bortsett från eventuell partiell nedmontering är således förhållandena desamma som under avställningsdriften.

Elförsörjningen för drift av reaktor O2 kommer, liksom under avställningsdriften, primärt att ske via leverans från stamnätet. När en uppdaterad SAR har godkänts av SSM kan systemet för anläggningens egen reservkraftförsörjning avvecklas. Det innebär att den mängd eldningsolja som hanteras i anläggningen kan minska, vilket minskar brandrisker m.m. Gasturbinerna kommer att finnas kvar för att, liksom tidigare, kunna förse reaktorerna O1 och O3 med reservkraft.

Partiell nedmontering

Med partiell nedmontering avses åtgärder där vissa till reaktorn hörande delar avlägsnas och tas omhand. Det är fråga om delar med inducerad radioaktivitet eller ett radioaktivt oxidskikt. Det är inte fråga om några rivningsåtgärder.

Partiell nedmontering utgör inte en specifik fas under avvecklingen av reaktor O2 utan kan komma att utföras såväl under avställningsdriften som under servicedriften.

Syftet med nedmontering av vissa till reaktorn hörande delar är att minska de strålsäkerhetsrelaterade riskerna i anläggningen och att på så sätt komma i åtnjutande av lägre säkerhetskrav enligt SSM:s föreskrifter. Den partiella nedmonteringen medför bland annat att anläggningen förbereds för en ändamålsenlig nedmontering och rivning, att stråldosen för arbetstagare minskar, att utsläppen av radioaktivitet från anläggningen på sikt minskar, att risker förknippade med brandbelastning och översvämning reduceras och att miljöstörande ämnen såsom PCB och asbest kan kartläggas och omhändertas i ett tidigt skede. Nedmonterade delar segmenteras och/eller förpackas och transporteras direkt till slutförvaring eller till mellanlagring i avvaktan på slutförvaring.

Hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall

Det använda kärnbränsle som tas ut ur reaktorläggningen under avställningsdriften kommer att transporteras till Clab för mellanlagring i avvaktan på slutförvaring. Det använda kärnbränslet utgör definitionsmässigt *kärnämne* ända tills det placerats i slutförvar då det övergår till att utgöra *kärnavfall*.

Det radioaktiva avfall som uppkommer vid övergång till avställningsdrift respektive servicedrift samt vid partiell nedmontering kan vara högaktivt, medelaktivt eller lågaktivt och kommer att tas omhand inom ramen för det rådande och tillståndsprövade systemet för hantering av radioaktivt avfall. I förekommande fall kommer uppkommet avfall att mellanlagras i avvaktan på att slutförvarskapacitet blir tillgänglig.

Huvuddelen av det avfall som uppkommer vid partiell nedmontering kommer att mellanlagras i avvaktan på slutförvaring. BFA har kapacitet att mellanlagra avsett avfall som uppkommer vid partiell nedmontering av utrustning enligt denna ansökan, varefter slutförvar sker, vanligtvis i SFR eller SFL.

Upphävande av villkor

Villkor 14 och 15 har följande lydelse (enligt domstolens deldom 2012-02-16 och dom 2014-08-20):

14. Bolaget ska senast den 31 december 2015 ha infört kolkolonner på reaktor O2.
15. Bolaget ska senast den 31 december 2015 ha installerat och tagit i drift en tillkommande fördröjningsvolym för spärrången från block O2 på minst 150 m³.

Vederbörande tillsynsmyndighet (dvs. SSM) har bemyndigats att förlänga den tid inom vilken åtgärderna ska vara utförda med maximalt två år. Med anledning av OKG:s beslut att inte återstarta reaktor O2 har SSM, på ansökan av OKG, i beslut 2015-12-03 förlängt tiden för genomförande av åtgärderna till den 31 december 2017.

Syftet med åtgärderna är att minska utsläppet av radioaktivitet vid drift av reaktor O2. Eftersom reaktorn inte kommer att återstartas utan avvecklas kommer åtgärderna inte att tillgodose detta syfte.

Som framgår av MKB:n kommer utsläppen av radioaktiva ämnen till luft och vatten vid ansökt verksamhet att minska och med bred marginal underskrida SSM:s gränsvärden. Den partiella nedmonteringen bedöms ge ett något ökat utsläpp av aerosoler med radioaktivt innehåll, men detta utsläpp kan inte begränsas genom de åtgärder som avses med villkor 14 och 15.

OKG anser därmed att det är uppenbart att villkor 14 och 15 inte längre behövs, varför de bör upphävas.

INKOMNA YTTRANDEN

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) tillstyrker ansökan. Myndigheten anför följande. I samband med beviljande av tillstånd enligt miljöbalken för avställnings- och servicedrift har mark- och miljödomstolar i vissa fall även beviljat tillstånd för s.k. partiell nedmontering, som har avsett viss demontering, isärtagning och omhändertagande av aktiverade eller kontaminerade anordningar, komponenter och system innan anläggningen går in i skedet nedmontering och rivning. Begreppet partiell nedmontering finns dock inte definierat i den lagstiftning som berör avveckling av kärnkraftsreaktorer.

I avsnitt 4 i den tekniska beskrivningen återger OKG exempel på åtgärder som kan omfattas av partiell nedmontering respektive förberedande åtgärder inför nedmontering och rivning enligt 9 kap. 5 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:1) om säkerhet i kärntechniska anläggningar samt deras specifikation i kommande tillståndsvillkor. OKG anger även att det huvudsakliga syftet med åtgärderna är att sänka riskerna i kärnkraftsreaktorn.

Även om den övergripande beskrivningen i ansökan är något ospecificerad, kan SSM med resonemanget i den tekniska beskrivningen som grund, dela OKG:s bedömning om det övergripande syftet med partiell nedmontering samt att de exempel på åtgärder som OKG nämner kan ingå i begreppet partiell nedmontering respektive förberedande åtgärder inför nedmontering och rivning. OKG behöver dock, i enlighet med SSM:s föreskrifter SSMFS 2008:1, en godkänd säkerhetsredovisning som betydligt mer detaljerat än miljökonsekvensbeskrivningen redogör för relevanta åtgärder avseende säkerhet och strålskydd, en delmomentsanmälan samt en godkänd redovisning enligt artikel 37 Euratom-fördraget innan partiell nedmontering kan genomföras. Därtill avser SSM att utfärda tillståndsvillkor till samtliga tillståndshavare till kärnkraftreaktorer under avveckling avseende bl.a. säkerhetsredovisningens omfattning och innehåll under nedmontering och rivning.

För att SSM ska kunna ta ställning till om föreslagna åtgärder ligger inom ramen för en partiell nedmontering ska ansökan om godkännande av säkerhetsredovisningen innehålla en tydlig motivering till varför OKG avser att genomföra åtgärden redan under avställnings- eller servicedrift, om dessa åtgärder inte tillhör de av myndigheten specificerade förberedande åtgärderna.

OKG återger på flertalet ställen i sin ansökan (bl.a. avsnitt 2.1.6, avsnitt 3.4) och i MKB (kap 14) att avfall som uppkommer vid partiell nedmontering kommer att mellanlagras inför slutförvaring i Bergförråd för aktivt avfall (BFA). Vidare anges att BFA har kapacitet att mellanlagra dessa volymer av avfall även om motsvarade arbeten sker såväl på Oskarshamn 1 som Oskarshamn 2. OKG har inte närmare preciserat vare sig i ansökan eller i MKB:n vilken lagringskapacitet som i dag finns i BFA. Utifrån OKG:s årsrapport för 2015 kan SSM dock konstatera att det finns en hel del outnyttjad volym i BFA. SSM vill i detta sammanhang lyfta fram att BFA har ett eget regeringstillstånd enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt omfattas av OKG:s miljödom vilket styr den maximala mängden avfall som kan omhändertas.

I MKB kap. 14 om avfall återges i tabell 14-3 hur det radioaktiva avfallet ska hanteras samt alternativ för slutförvaring. För det lågaktiva och mycket lågaktiva kortlivade avfallet anges slutförvaring i OKG:s markdeponi som ett alternativ. Markförvaret har ett eget tillstånd enligt miljöbalken som inte omfattar rivningsavfall. SSM förutsätter att OKG beaktar tillståndsvillkor för markförvar och slutförvarsanläggningar vid planering av omhändertagande av sitt radioaktiva rivningsavfall och utifrån OKG:s redovisade alternativ bedömer SSM att det finns förutsättningar för en godtagbar lösning för att ta hand om detta avfall på ett strålsäkert sätt.

SSM bedömer att OKG i MKB (avsnitt 14.4.1) genom exemplifiering kunde ha beskrivit sitt arbete med minimering av mängden kärnavfall och innehåll av radioaktiva ämnen som beaktas vid konstruktion, uppförande och framtida avveckling. SSM gör även bedömningen att MKB:n kunde ha redovisat en mer utvecklad jämförelse mellan olika alternativ för avställningsdrift och partiell nedmontering med avseende på utsläpp och stråldoser på motsvarande sätt som har gjorts för det radioaktiva avfallet.

Sammantaget bedömer SSM ändå att MKB:n kan godkännas utifrån de aspekter som rör säkerhet och strålskydd. Som framgår ovan kunde vissa delar av redovisningen ha varit mer utvecklad, men med stöd av övriga delar av ansökan utgör beskrivningen ett tillräckligt underlag för myndighetens bedömning i prövningen enligt miljöbalken.

Länsstyrelsen i Kalmar län tillstyrker ansökan. Länsstyrelsen anför följande. Länsstyrelsen anser att den ändring som avses ryms inom de kriterier och förutsättningar som anges i 16 kap. 2 § miljöbalken om begränsad prövning, ändringstillstånd.

Bolaget har yrkat att villkor 8-12 i grundtillståndet ska gälla. Dessa villkor avser

försiktighetsåtgärd för utsläpp av oljehaltigt vatten, mängder av tungmetaller i utsläpp från vattenreningsanläggning, utsläpp av flyktiga organiska ämnen, begränsningsvärden för buller och utsläpp från avloppsreningsverket. Dessa anser länsstyrelsen relevanta för den ändrade driften vid O2. Bolagets föreslagna nya villkor 1-4 i ändringstillståndet bedöms också relevanta att föreskriva.

Bolaget bör innan driften övergår till avställningsdrift för O2 meddela tillsynsmyndigheterna. Det är också lämpligt att OKG allt efter det att arbetet fortskrider lämnar information om de moment och aktiviteter som genomförs. Detta regleras lämpligen i egenkontrollprogrammet.

Bolaget redogör översiktligt för de olika arbetsmoment som kommer att genomföras i och med att avställningsdrift och senare servicedrift inleds. Dessa moment utförs enligt metoder som redan används idag vid anläggningen under normal drift och i revisionsdrift. Anläggningarna, den tidigare prövade O1, och O2 skiljer sig åt i vissa delar men i fråga om konventionella miljöaspekter som är föremål för prövning är det likartade frågor.

En samtida avveckling av de båda reaktorerna kommer att innebära följder i andra delar av verksamheten. Det pågår parallella processer och detaljerade utredningar vid anläggningen i syfte att anpassa även dessa efter de ändrade driftförhållandena. Detta gäller bl.a. mellanlagring av avfall och drift av avfallsanläggningen.

Platser för slutlig slutförvaring av det radioaktiva avfallet är ännu inte byggda. Detta innebär att en del av de avfall som uppkommer under avställnings- och servicedrift samt vid partiell nedmontering kommer att behöva mellanlagras. Uppkommet långlivat drifts- och rivningsavfall kommer att mellanlagras i OKG:s bergförråd för aktivt avfall (BFA). I ansökan diskuteras frågan huruvida dessa platser kan rymma de mängder som kommer att uppkomma. OKG har bedömt att det inte finns någon risk för underkapacitet i de befintliga avfallsanläggningarna på Simpevarp, avseende de avfall som kan uppkomma. Avfall omhändertas enligt

etablerade rutiner och förfaringssätt. Framtagande av en avfallsplan sker i enlighet med SSM:s bestämmelser.

Länsstyrelsen anser att en plan för omhändertagande och hantering av det konventionella avfallet också bör finnas som grund vid ändrad drift. I planen bör förutom beskrivning av förutsättningar för omhändertagande under ändrade driftsituationer även belysas grunder för anmälan/meddelande (till tillsynsmyndigheten) eller liknande om andra typer av avfall uppkommer som inte ryms inom beslutade hanteringssätt.

Det kommer ske en ökning av vissa ämnen till vatten genom ökad systemrengöring samt dekontaminering. Bolaget har uppgett att mer ”aggressiva metoder” kan bli aktuella under vissa tider. Av tidigare tillstånd framkommer att man vid bedömning av påverkan räknar in fördelarna med den utspädning av vattnet som sker vid utsläpp under drift till kylvattenkanal. I och med ändrad drift kommer denna utspädning att minska betydligt. Bolaget har även kommenterat denna förutsättning. Det framkommer att vattnet samlas upp i tank och kontrolleras avseende föroreningsinnehåll före utsläpp, såväl av radioaktiva som konventionella ämnen. Bolaget styr således själva över när utsläpp kan ske och man har också möjligheter att späda ut vattnet om det skulle behövas. I förskrivet villkor (9) regleras utsläpp av tungmetaller (Pb, Cd, Ni, Zn och Cr) som årsvärden. Bolaget har också visat att de ökade utsläppen inte medför någon betydande ökning av mängderna på årsbasis. Länsstyrelsen yrkade vid prövning av ändringstillstånd för O1 att de skulle föreskrivas en delegation för tillsynsmyndigheten att vid behov få möjlighet att godkänna utsläpp i recipienten i samband med tömning av system eller liknande. Mark- och miljödomstolen konstaterar att ”den ökning av de konventionella utsläppen från driftblockens avfallsanläggningar som förväntas under servicedriften inte är av den omfattningen att frågan behöver regleras särskilt genom villkor”.

I stort instämmer länsstyrelsen i domstolens bedömning, men länsstyrelsen anser att det är viktigt att vattnet behandlas så att utsläppshalterna är minimala. Under de

moment inom driftfaserna som föranleder större spillvattenmängder, som ska behandlas, bör det säkerställas att processen och uppehållstiden är tillräcklig för att säkerställa låga utsläpp. Det är lämpligt som bolaget också själva föreslår att en avstämning kan ske gentemot tillsynsmyndigheten.

Enligt vattendirektivet får ändringen inte medverka till någon försämring av statusen. Bedömning av bottenfauna, som nämns utgår ifrån sammansättningen och antalet av olika arter och de indikerar hur syrehalterna är i aktuell miljö.

Bottenfauna har klassats som måttlig status. En minskning av uttag respektive utsläpp av kylvatten bör som Bolaget bedömer inte innebära en försämring.

Länsstyrelsen instämmer i den bedömningen. Avseende kemisk status för vattenförekomsten är den klassad som ”uppnår ej god” på grund av industriella föroreningar (bromerade flamskyddsmedel) och tungmetaller (kvicksilver). De utsläpp som beskrivs bedöms inte försvåra möjligheten att förbättra kvalitén.

Bolaget bör dock i vanlig ordning, utifrån hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken undvika att använda sådana kemikalier som kan innebära utsläpp bl.a. av prioriterade ämnen enligt vattendirektivet. Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att ovanstående synpunkter inte i sig föranleder behov av ytterligare krav på villkor.

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen för ändringen kan godkännas då den beskriver aktuell ändrings konsekvenser och även följderna i stort för den totala verksamheten.

Bolagets yrkande om ändring av villkor 14 och 15 motiveras med att dessa är preciserade för O2 och i och med att driften ändras bedöms att dessa inte längre behövs. Båda villkoren innebär krav på utsläppsreducerande åtgärder på reaktor O2. Reaktorn är avställd sedan 2013 och kommer inte att återstartas. I enlighet med 24 kap. 8 § miljöbalken får mark- och miljödomstolen, efter ansökan av

tillståndshavaren, upphäva villkor i en tillståndsdom om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Länsstyrelsen anser att det finns förutsättningar för att ta bort villkoren och tillstyrker således yrkandet.

Enligt 22 kap. 25 § miljöbalken ska den tid som tillståndet ska gälla fastställas. Bolaget har yrkat på liknande igångsättningstid som fastställts för O1. För O1 föreskrevs att övergången till avställningsdrift ska ha inletts ungefär 5 år efter det att beslutet fattades. En formulering med liknande innebörd anser även länsstyrelsen är rimlig för O2.

Bolaget har till ansökan bifogat ett handlingsprogram för oljehantering vid verksamheten. Denna har också lämnats in till tillsynsmyndigheten (i och med krav enligt den nya Sevesolagen - (lagen [1999:381] om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor). Dessa dokument granskas som ett separat ärende och länsstyrelsen lämnar därför inga specifika synpunkter på handlingsprogrammet i detta yttrande.

I och med att bolaget har två stora gasturbiner omfattas verksamheten av förordningen om industriutsläppsverksamheter. Bolaget lämnade i juni 2016 in en statusrapport i enlighet med bestämmelserna i förordningen. I statusrapporten redogörs för relevanta farliga ämnen inom verksamhetsområdet. Förekomst av oljekolväten och metaller i jord och grundvatten har kontrollerats. Halter av alifatiska kolväten och aromatiska kolväten samt PAH i jord har hittats inom samtliga provtagna delområden och påträffas även i grundvattnet. Inom delområdet vid gasturbinerna bedöms halterna sannolikt härröra från spill av motorolja eller restolja. Även vid delområdet för oljeledningen bedöms halterna sannolikt härröra från motorolja. Bolaget skriver sammanfattningsvis att genomförd miljöteknisk markundersökning visar på ett mindre allvarligt tillstånd i mark- och grundvatten i enlighet med Naturvårdsverkets bedömningsgrunder.

Länsstyrelsen håller på att granska rapportens innehåll och kommer att begära komplettering av rapporten i den mån den inte anses fullständig, detta i syfte att rapporten ska kunna ligga till grund för framtida bedömning över genomförande av sanering på berörd del av verksamheten, utifrån de krav som ställs i industriutsläppsförordningen. Avseende förorenade områden har även tillsynsmyndigheten möjlighet att ställa krav på efterbehandlingsåtgärder utifrån 10 kap. miljöbalken.

Samhällsbyggnadsnämnden i Oskarshamns kommun tillstyrker ansökan om tillstånd till avställnings- och servicedrift samt partiell nedmontering av reaktor 2 samt övriga yrkanden i ansökan.

OKG anför i bemötande följande.

Länsstyrelsen anför avseende utsläpp till recipient att vatten bör behandlas så att utsläppshalterna blir minimala genom att säkerställa att processer och uppehållstider är tillräckliga.

OKG har med anledning av ovan anförda tagit kontakt med länsstyrelsen och i diskussion med dem kommit fram till att OKG, för att minimera utsläppen till recipient, ska planera kommande arbeten så att belastningen på avfallsanläggningen hålls på en jämn nivå. Avfallsmängderna kan då hanteras och behandlas på ett optimalt sätt. Vidare kommer innehållet i utsläppstanken att analyseras före utsläpp och tömning av tanken kommer endast ske när annat flöde finns i utsläppskanalen. Mot bakgrund härav anser OKG att denna fråga är hanterad och kan regleras genom det allmänna villkoret.

SSM anför bland annat att säkerhetsredovisning (SAR), delmomentsanmälan samt godkänd redovisning enligt artikel 37 i Euratomfördraget ska ges in till SSM innan partiell nedmontering får genomföras. I övrigt har SSM inget att invända mot OKG:s ansökan, OKG har inga invändningar mot SSM:s påpekanden, utan avser att tillmötesgå SSM:s synpunkter, vilka tar sikte på prövningen enligt kärntekniklagen.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven på en sådan beskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. Beskrivningen ska därför godkännas.

Tillåtlighet

Mark- och miljödomstolen bedömer att det är möjligt att föreskriva villkor om skyddsåtgärder, begränsningar eller andra försiktighetsmått med sådan innebörd att det inte finns risk för skada eller olägenhet av väsentlig betydelse. Hinder mot tillstånd föreligger därför inte på grund av de allmänna hänsynreglerna i 2 kap. miljöbalken. Det finns inte heller några hinder på grund av miljöbalkens övriga bestämmelser. Tillstånd ska därför meddelas i enlighet med bolagets yrkande.

Domstolen noterar att ansökan om ändringstillstånd inte berör någon av de anläggningar som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Villkor m.m.

Mark- och miljödomstolen bedömer att de föreskrifter som SSM utfärdat, främst genom SSMFS 2008:1 och 2008:23 utgör en tillräcklig reglering av strålskyddet i allt väsentligt. Några särskilda villkor enligt miljöbalken behöver därför inte föreskrivas till skydd för denna störning.

Mark- och miljödomstolen finner att villkor och förordnande om delegation kan föreskrivas i enlighet med parternas samstämmiga uppfattning.

Igångsättningstid

Av 22 kap. 25 § andra st. miljöbalken följer att i fråga om miljöfarlig verksamhet ska det i domen anges den tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång. Mark- och miljödomstolen bedömer att igångsättningstiden bör bestämmas till fem år.

Villkorsändring

Mark- och miljödomstolen har tidigare i dom den 6 februari 2017 uttalat att det ändringstillstånd att höja den termiska effekten i reaktor O2 som miljödomstolen meddelade genom deldom den 26 oktober 2009 i mål M 2635-07 inte har tagits i anspråk inom den föreskrivna igångsättningstiden, varför tillståndet numera förfallit. Villkoren är en del av tillståndet varför även dessa förfallit.

Villkor 14 och 15 gäller dock alltjämt för 2006 års grundtillstånd varför det finns anledning att pröva OKG:s yrkande om att villkoren ska upphävas.

Mark- och miljödomstolen finner att villkor 14 och 15 inte längre behövs eftersom driften av reaktor O2 inte kommer att återupptas. Förutsättningen enligt 24 kap. 8 § miljöbalken att upphäva villkoren är därmed uppfyllda.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 7 juli 2017.

Urban Lund

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Urban Lund, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius samt de särskilda ledamöterna Lars Wennerstål och Anders Forserud.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.